

Vorfase – pasientinformasjon

Vorfase består av medikamentene cyklofosamid og Prednisolon. Kuren gis til pasienter med non-Hodgkins lymfom og gis vanligvis over fem dager som en forbehandling til din hoved behandling som starter rett etter Vorfasen er ferdig. Det vil bli tatt blodprøver daglig under kuren.

Hvordan kan jeg forberede meg?

På morgenen kurdagen skal du ta kvalmeforbyggende medikamenter. Disse tas etter anvisning fra lege. Vi anbefaler at du spiser vanlig frokost før behandlingen starter.

Hvordan foregår behandlingen?

Før kuren vil du få innlagt et tynt kateter i en blodåre (PVK). Cyklofosamid gis i løpet av 10 min mens du samtidig vil få væske/hydrering som gis kontinuerlig i de dagene du får behandling. Det brukes en dråpetellemaskin (infusomat) for at riktig mengde væske skal gå inn på riktig tid.

Prednisolon, tar du i tablettform flere ganger daglig etter legens forordning.

Du får også Mesna, et medikament for å hindre en kjemisk irritasjon av blæreslimhinnen.

Bivirkninger det kan være nyttig å kjenne til i forbindelse med denne kuren

Kvalme og oppkast

Uten forebyggende kvalmebehandling er kvalme (og eventuelt oppkast) vanlig ved denne kuren.

Kvalme og uvelhetsfølelse kan vedvare i inntil en uke. Kvalme forebygges ved å ta de kvalmeforebyggende medikamentene legen har foreskrevet. Anbefalinger for bruk følger pakningene du eventuelt får på resept etter utskriving. Fortsett med kvalmeforebyggende medikamenter så lenge legen anbefaler, selv om du ikke opplever kvalme. Det kan være effekten av tablettene som forhindrer kvalmen. Du får også resept på medikamenter du kan ta i tillegg dersom du likevel blir kvalm. Blir kvalme et problem for deg når du er hjemme og de rådene du har fått ikke hjelper, tar du kontakt med fastlegen eller lokalsykehuset. Noen kan ha god effekt av å få andre typer kvalmestillende medikamenter.

Vektøkning

I forbindelse med kuren får du mye væske. Du vil derfor bli veid hver dag under kuren for å se om du har væskeansamling i kroppen. Drikkemengde og urinmengde vil bli målt i de fem døgnene du får kur. Vanndrivende medikament vil bli forordnet ved behov.

Påvirkning av blæreslimhinnen

Cyklofosamid påvirker slimhinnen i urinblæren og kan gi blod i urinen. For å forebygge dette gis væske intravenøst, samt et legemiddel som heter Mesna.

Påvirkning av benmargen

Benmargen produserer røde og hvite blodlegemer, samt blodplater. Cellegiften kan føre til forbigående nedsatt produksjon, slik at antallet blodceller reduseres. Dette kan medføre svekket infeksjonsforsvar (lavt antall hvite blodlegemer), tendens til neseblødning og hudblødninger (lavt antall blodplater), samt lav blodprosent. Ved lavt antall hvite blodlegemer, kan det være risiko for alvorlig infeksjon som raskt må behandles i sykehus. Forsøk å leve et mest mulig normalt liv, men hvis mulig unngå nærkontakt med mennesker du vet har en infeksjon, som for eksempel forkjølelse.

Kontakt umiddelbart lokalsykehus (om det så er midt på natten) dersom du:

- føler deg uvel, har sykdomsfølelse og/eller har symptomer på infeksjon (for eksempel hoste, frysninger, diaré, svie ved vannlatning).
- har feber 38,3°C eller høyere målt en gang eller vedvarende temperatur på 38,0°C eller høyere i mer enn en time. Det er anbefalt at du tar temperaturen i endetarmen med et elektronisk termometer.
- har nese- og/eller hudblødninger.

Tretthet/konsentrasjonsvansker

Du kan føle deg trett under behandlingen, med økt behov for å hvile. Opplevelsen av tretthet er mest uttalt den første uken etter kur. Det er viktig å finne en balanse mellom aktivitet og hvile. Gi deg selv lov til å hvile mer enn du gjør til vanlig. Undersøkelser viser imidlertid at det er gunstig å være i lett fysisk aktivitet. Noen opplever endret hukommelse og nedsatt evne til å konsentrere seg. Hos de aller fleste retter dette seg etter endt behandling.

Såre slimhinner

Cellegiftbehandling kan gi tørre og såre slimhinner i munn og svelg, noen cellegifter mer enn andre. Såre slimhinner og nedsatt spyttproduksjon kan føre til hull i tennene, tannkjøttproblemer og gi grobunn for oppvekst av bakterier og sopp. God munnhygiene kan forebygge problemer. Plagene kommer gjerne den første uken etter avsluttet kur, og hos noen kan de vare gjennom hele behandlingsperioden. Slimhinnene i underlivet, nesen og øynene kan også bli såre/tørre. Sårhet i øynene kan opptre som tåreflod eller føles som sand i øynene.

Hårtap

De fleste mister hodehåret av denne cellegiftkuren. Det medfører i varierende grad også kroppshår som øyevipper, øyebryn og kjønnsår. Håret kan falle av i løpet av de første to til tre ukene etter oppstart med cellegift, eller det kan gradvis tapes over en periode på flere uker. Etter avsluttet cellegiftbehandling kommer håret tilbake. Håret kan endre litt karakter, både når det gjelder farge og struktur. NAV dekker utgifter til parykk eller hodeplagg. Du kan få rekvisisjon av lege.

Forstoppelse

Forstoppelse kan forekomme ved behandling med enkelte cellegifter og bruk av kvalmeforebyggende medikamenter. Du kan i noe grad forebygge dette ved å drikke rikelig, spise fiberrik kost og holde deg i fysisk aktivitet. Ofte er det nødvendig å bruke avføringsmidler i en periode. Det anbefales et mildt virkende avføringsmiddel, som Levolac®/Duphalac®/Laktulose®/Movicol®. Dersom dette ikke er tilstrekkelig, kan du trenge sterkere midler, som for eksempel Laxoberal® dråper. Ulike typer avføringsmidler får du kjøpt uten resept på apoteket.

Bivirkninger ved tilførsel av prednisolon

- Sur mage. Dersom du tidligere har hatt magesår, må du gjøre legen oppmerksom på dette og eventuelt få forbyggende midler mot magesår.
- Uro i kroppen. Dette oppleves spesielt når tablettene tas om kvelden. Dersom du skal ta tabletter en gang om dagen bør de tas om morgenen.
- Rødblusset ansiktsfarge.
- Økt matlyst.
- Prednisolon kan skjule eventuelle infeksjonstegn som temperatur.

Nedsatt fruktbarhet

Under behandling kan kvinner få uregelmessig menstruasjon, eller den kan stanse helt. Likevel bør kvinner bruke prevensjon både i behandlingsperioden og i cirka ett år etter, på grunn av risiko for skader på eggcellene under behandlingene.

Produksjon av sædceller påvirkes også. Dersom det er aktuelt for den enkelte, og hvis det er mulig, kan menn få tilbud om å fryse ned sæd før behandlingen starter. På grunn av risiko for skade på sædceller er det viktig å bruke sikker prevensjon under og det første året etter avsluttet cellegiftbehandling.